

247.

Institut sertifikovanih računovođa Crne Gore na osnovu člana 1 Uredbe o izmjeni Uredbe o povjeravanju poslova organa državne uprave nadležnog za poslove računovodstva i revizije ("Sl. list CG" broj 33/10 i "Sl. list RCG" broj 44/07) objavljuje

PRAVILNIK

O SADRŽINI I FORMI OBRAZACA FINANSIJSKIH ISKAZA ZA PRIVREDNA DRUŠTVA I DRUGA PRAVNA LICA

("Službeni list Crne Gore", br. 011/20 od 06.03.2020)

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se sadržina i forma obrazaca finansijskih iskaza i sadržina pojedinih pozicija u obrascima finansijskih iskaza privrednih društava i drugih pravnih lica i to:

- Iskaz o finansijskoj poziciji /bilans stanja/,
- Iskaz o ukupnom rezultatu /bilans uspjeha/,
- Iskaz o tokovima gotovine,
- Iskaz o promjenama na kapitalu i
- Napomene uz finansijske iskaze.

Pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i dio stranih društava (Privredna društva i druga pravna lica) su dužna da navedeni set finansijskih iskaza dostave Poreskoj upravi, u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Ovaj pravilnik primjenjuje se i na ogranke i druge organizacione djelove stranih pravnih lica koji, u skladu sa zakonom, obavljaju privrednu djelatnost u Crnoj Gori.

Član 2

Obrasci Iskaza o finansijskim pozicijama /bilans stanja/, Iskaza o ukupnom rezultatu /bilans uspjeha/, Iskaza o tokovima gotovine i Iskaza o promjenama na kapitalu odštampani su kao prilozi 1, 1a, 2, 2a, 3, 3a i 4 uz ovaj pravilnik i čine njegov sastavni dio.

U pogledu sadržine pojedinih grupa računa i računa u obrascima iz stava 1. ovog člana, postupa se prema odredbama Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica.

U obrasce iz stava 1. ovog člana iznosi se upisuju u EUR.

Član 3

Pravno lice, koje je u toku izvještajne godine imalo statusnu promjenu ili je nad njim otvoren postupak stečaja, odnosno likvidacije, u godišnjim finansijskim iskazima, u koloni za tekuću godinu, prikazuje podatke o poslovanju za cijeli izvještajni period objedinjeno u neto iznosu, i to posle prebijanja rezultata utvrđenog prije i poslije navedene promjene. Na svim obrascima pravnog lica, stavlja se naznaka "statusna promjena", "stečaj" ili "likvidacija".

Pravno lice, iz stava 1. ovog člana u godišnjim finansijskim iskazima unosi podatke o poslovanju za sve učesnike u statusnoj promjeni, a u napomenama objelodanjuje informacije o učesnicima i vrsti promjene.

Pravno lice, koje je nastalo osnivanjem poslije statusne promjene, prikazuje podatke kao novoosnovani obveznik. Novoosnovano pravno lice, prikazuje podatke o poslovanju u izvještajnoj godini u periodu koji je kraći od kalendarske godine ili je najviše jednak kalendarskoj godini, ali ne prikazuje stanje na dan 1. januara izvještajne godine, kao ni poslovanje u prethodnoj godini. Na svim propisanim obrascima pravno lice, ostavlja naznaku "novoosnovani".

Pravno lice koje je za grupu pravnih lica matično pravno lice, dostavlja i konsolidovane finansijske iskaze - čine ih svi propisani obrasci finansijskih iskaza.

Matično pravno lice prikazuje konsolidovane podatke za sva zavisna pravna lica u zemlji i inostranstvu, za izvještajnu i prethodnu godinu.

Ako se sastav ekomske cjeline promijeni u toku izvještajnog perioda, matično pravno lice u konsolidovanim finansijskim iskazima prikazuje početno stanje i poslovne promjene u prethodnom izvještajnom periodu za prethodnu ekonomsku cjelinu.

Matično pravno lice u konsolidovanim napomenama objelodanjuje podatke o sastavu ekomske cjeline na dan 31. decembra, odnosno 1. januara izvještajne godine.

Pravno lice koje je u izvještajnom periodu postalo matično konsolidovane podatke dostavlja kao novoosnovano pravno lice iz stava 3. ovog člana, pri čemu na svim obrascima stavlja naznaku "novokonsolidovani".

II SADRŽINA POZICIJA U OBRASCU ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI /BILANS STANJA/

Član 4

U obrazac Iskaz o finansijskoj poziciji /Bilans stanja/ pravno lice unosi podatke u kolone od 4 do 7, prema sadržini grupa računa i računa označenih u koloni 1 tog obrasca.

Pri izradi godišnjih finansijskih iskaza, kao i pri nastanku statusne promjene, otvaranja postupka redovne likvidacije ili postupka stečaja pod oznakom red. br. 001 do 046 u aktivi i od 101 do 144 u pasivi unose se podaci sa odgovarajućih grupa računa i računa označenih u koloni 1 ovog obrasca.

Podatak pod oznakom red. br. 116 unosi se samo pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izvještaja.

U koloni 5 iskazuju se podaci na kraju tekućeg izvještajnog perioda na osnovu stanja na računima glavnih knjiga finansijskog i pogonskog knjigovodstva tekućeg izvještajnog perioda.

Pod oznakom red. br. 006 unosi se goodwill iskazan u skladu sa MSFI 3. Goodwill se iskazuje po osnovu poslovne kombinacije u iznosu viška nabavne vrijednosti u odnosu na interes sticaoca u poštenoj (fer) vrijednosti stečenih identifikovanih sredstava i obaveza na datum transakcije razmjene.

U slučaju poslovne kombinacije koja dovodi do stvaranja odnosa matično pravno lice - zavisno pravno lice, matično pravno lice goodwill priznaje i prikazuje u svojim konsolidovanim finansijskim izvještajima.

U slučaju poslovne kombinacije kada jedno pravno lice kupuje neto imovinu drugog pravnog lica (sredstva umanjena za preuzete obaveze, uključujući i goodwill tog pravnog lica), koja dovodi do statusne promjene spajanja ili pripajanja, goodwill se priznaje u pojedinačnom bilansu stanja pravnog lica sticaoca.

U slučaju poslovne kombinacije koja dovodi do stvaranja odnosa matično pravno lice - zavisno pravno lice, višak interesa sticaoca u poštenim (fer) vrijednostima stečenih identifikovanih sredstava i obaveza u odnosu na nabavnu vrijednost sticanja na datum transakcije razmjene priznaje se i prikazuje kao prihod u konsolidovanom bilansu uspjeha.

U slučaju poslovne kombinacije kada jedno pravno lice kupuje neto imovinu drugog pravnog lica (sredstva umanjena za preuzete obaveze, uključujući i goodwill tog pravnog lica), koja dovodi do statusne promjene spajanja ili pripajanja, višak interesa sticaoca u poštenim (fer) vrijednostima stečenih identifikovanih sredstava i obaveza u odnosu na nabavnu vrijednost sticanja na datum transakcije razmjene priznaje se i prikazuje kao prihod u pojedinačnom bilansu uspjeha pravnog lica sticaoca.

U koloni 6 unose se podaci sa kraja prethodnog izvještajnog perioda.

U koloni 7 unose se podaci sa početka prethodnog izvještajnog perioda. Podaci se unose u kolonu 7 samo u sledećim situacijama: retrospektivne primjene računovodstvene politike ili retrospektivnog preračunavanja stavki u finansijskim iskazima, ili kada se reklassifikuju stavke u finansijskim iskazima. Ako se mijenja makar jedan podatak u koloni 7 popunjava se cijela kolona 7 i u aktivi i u pasivi.

III SADRŽINA POZICIJA U OBRASCU ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU /BILANS USPJEHA/

Član 5

U obrazac Iskaz o ukupnom rezultatu /bilans uspjeha/ pravno lice unosi podatke u kolone 5 i 6, prema sadržini računa po pojedinim pozicijama tog obrasca.

U ovaj obrazac pri izradi godišnjih finansijskih iskaza, kao i pri nastanku statusne promjene, otvaranja, odnosno zaključenja postupka redovne likvidacije ili postupka stečaja, podaci se unose pod oznakom red. br. 201 do 220 - poslovni prihodi i rashodi, pod oznakom red. br. 222 do 240 - finansijski prihodi i rashodi, pod oznakom red. br. 243 - neto rezultat poslovanja koje je obustavljen, pod oznakom red. br. 244 - rezultat prije oporezivanja, pod oznakom red. br. 245 do 247 iznos poreskog rashoda perioda, iznos odloženih poreskih rashoda perioda i iznos odloženih poreskih prihoda perioda, pod oznakom red. br. 248 - neto rezultat perioda poslije oporezivanja (dubitak ili gubitak nakon oporezivanja), pod oznakom red. br. 250 do 259 - bruto rezultat drugih stavki rezultata povezanih

sa kapitalom, pod oznakom red. br. 262 i 263 - osnovna i umanjena (razvodnjena) zarada po akciji i pod red. br. 264 i 265 neto rezultat koji pripada vlasnicima matičnog pravnog lica, odnosno učešćima koja ne obezbeđuju kontrolu.

Podatak pod oznakom red. br. 202 unosi se sa predznakom minus ukoliko se radi o smanjenju zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje.

Podatak pod oznakom red. br. 243 unosi se sa predznakom minus ukoliko se radi o gubitku poslovanja koje je obustavljeno.

Podatak pod oznakom red. br. 247 unosi se sa predznakom minus ukoliko se radi o odloženom poreskom prihodu.

Podaci pod oznakom red. br. 250 do 257 unose se ili kao pozitivni ili kao negativni iznosi.

Podatak pod oznakom red. br. 258 unosi se sa predznakom minus ukoliko se radi o odloženom poreskom prihodu po osnovu drugih stavki rezultata /povezanih sa kapitalom/.

Pod oznakom red. br. 262 ovog obrasca unosi se iznos osnovne zarade po akciji utvrđen u skladu sa MRS 33 Zarada po akciji. U slučaju iskazivanja gubitka po akciji na ovoj poziciji iskazuje se negativan iznos.

Pod oznakom red. br. 263 ovog obrasca unosi se iznos umanjene (razvodnjene) zarade po akciji utvrđen u skladu sa MRS 33 Zarada po akciji. U slučaju iskazivanja gubitka po akciji na ovoj poziciji iskazuje se negativan iznos.

Pod oznakom red. br. 264 ovog obrasca unosi se iznos dijela neto rezultata sa red. br. 260 koji pripada vlasnicima matičnog pravnog lica, a pod oznakom red. br. 265 iznos dijela neto rezultata iskazanog sa red. br. 260 koji pripada učešćima koja ne obezbeđuju kontrolu. Podaci pod oznakom red. br. 264 i 265 unose se samo u Konsolidovani Iskaz o ukupnom rezultatu /Bilansu uspjeha/.

Podaci se sa odgovarajućih računa označenih u koloni 1 Iskaza o ukupnom rezultatu /bilansa uspjeha/ unose tako što se u kolonu 6 (prethodna godina) unose podaci obračuna odgovarajućeg perioda prethodne godine, reklassifikovani u skladu sa struktukrom podataka za tekući period, dok se za tekuću godinu, u koloni 5, podaci unose s računa na kraju perioda za koji se obračun sastavlja.

Ako su u skladu s propisima podaci prethodnog izvještajnog perioda korigovani u koloni 6 unose se tako korigovani podaci.

IV SADRŽINA POZICIJA U OBRASCU ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE

Član 6

Pod tokovima gotovine (novčanim tokovima), u smislu ovog pravilnika, podrazumijevaju se naplate i isplate u gotovini i gotovinskim ekvivalentima preko poslovnih i deviznih računa, uključujući kompenzacije, asignacije i cesije sprovedene preko tih računa.

Prenos između pojedinih računa gotovine i gotovinskih ekvivalenta u istom pravnom licu ne smatra se tokovima gotovine.

Iznos priliva i odliva gotovine može se utvrditi na osnovu evidencije o prilivima i odlivima u blagajni, na poslovnim računima i deviznim računima ili sa odgovarajućih računa Iskaza o finansijskoj poziciji /Bilansa stanja/, Iskaza o ukupnom rezultatu /Bilansa uspjeha/ i grupa računa i računa u knjigovodstvu pravnih lica.

Pri sastavljanju obrasca Iskaz o tokovima gotovine, u koloni 4 unose se podaci iz prethodnog izvještajnog perioda, a za tekući izvještajni period podaci se unose u koloni 3.

1. Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti

Član 7

Pravno lice samostalno odlučuje da li će iskaz o tokovima gotovine sastavljati primjenom direktnе metode ili primjenom indirektnе metode.

Član 8

U slučaju izbora direktnе metode za sastavljanje iskaza o tokovima gotovine pravno lice popunjava obrazac dat u prilogu 3.

Pod oznakom red. br. 301 - Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti upisuje se podatak o ukupnom prilivu gotovine sa pozicija pod oznakom red. br. 302 do red. br. 304.

Pod oznakom red. br. 302 - Prodaja i primljeni avansi iskazuju se podaci o prilivu gotovine po osnovu naplaćenih potraživanja od kupaca u toku izvještajnog perioda i primljeni avansi od dobavljača.

Pod oznakom red. br. 303 - Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti iskazuju se podaci o prilivu gotovine po osnovu naplaćenih zateznih i ugovornih kamata po osnovu potraživanja od kupaca i druge naplaćene kamate iz poslovnih aktivnosti.

Pod oznakom red. br. 304 - Ostali prilivi iz redovnog poslovanja iskazuju se podaci o prilivu gotovine od državnih organa po osnovu premija, subvencija, dotacija i sl. po osnovu naplate prihoda od zakupnina, članarina i ostalih poslovnih prihoda, kao i naplate potraživanja od zaposlenih i ostalih potraživanja.

Pod oznakom red. br. 305 - Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti upisuje se podatak o ukupnom odlivu gotovine sa pozicija pod oznakom red. br. 306 do red. br. 310.

Pod oznakom red. br. 306 - Isplate dobavljačima i dati avansi iskazuju se iznosi izvršenih isplata dobavljačima za nabavke sirovina i materijala i drugih troškova poslovanja u toku izvještajnog perioda, kao i iznosi plaćenih avansa dobavljačima za buduće nabavke materijala, robe, energije i usluga.

Pod oznakom red. br. 307 - Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi iskazuju se iznosi isplaćenih bruto zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda u toku izvještajnog perioda.

Pod oznakom red. br. 308 - Plaćene kamate iskazuju se sva plaćanja po osnovu kamata u toku izvještajnog perioda.

Pod oznakom red. br. 309 - Porez na dobit iskazuju se iznosi plaćenih akontacija poreza na dobit u toku izvještajnog perioda i po konačnom obračunu za prethodni izvještajni period, umanjeni za izvršene povraćaje u toku izvještajnog perioda.

Pod oznakom red. br. 310 - Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda iskazuju se iznosi isplata u toku izvještajnog perioda po osnovu akciza, poreza na dodatu vrijednost i ostalih poreza, carina i drugih dažbina.

Pod oznakom red. br. 311 - Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti iskazuje se razlika između pozicija pod oznakom red. br. 301 - Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti i red. br. 305 - Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti.

Član 9

U slučaju izbora indirektne metode za sastavljanje izvještaja o tokovima gotovine pravno lice popunjava obrazac dat u prilogu 3a.

Pod oznakom red. br. 301 - Rezultat prije oporezivanja upisuje se podatak o rezultatu prije oporezivanja (podatak iz Iskaza o ukupnom rezultatu /bilans uspjeha/).

Pod oznakom red. br. 302 - Amortizacija iskazuju se podaci o troškovima amortizacije (podatak iz Iskaza o ukupnom rezultatu /bilans uspjeha/).

Pod oznakom red. br. 303 - Promjena zaliha iskazuju se podaci o promjeni zaliha (podatak iz Iskaza o finansijskoj poziciji /bilans stanja/).

Pod oznakom red. br. 304 - Promjena potraživanja iskazuju se podaci o promjenama potraživanja (podatak iz Iskaza o finansijskoj poziciji /bilans stanja/).

Pod oznakom red. br. 305 - Promjena obaveza prema dobavljačima iskazuju se podaci o promjenama obaveza prema dobavljačima (podatak iz Iskaza o finansijskoj poziciji /bilans stanja/).

Pod oznakom red. br. 306 - Promjena rezervisanja iskazuju se podaci o promjenama rezervisanja koja ne utiču na tokove gotovine (podatak iz Iskaza o finansijskoj poziciji /bilans stanja/).

Pod oznakom red. br. 307 - Plaćene kamate iskazuju se sva plaćanja po osnovu kamata u toku izvještajnog perioda.

Pod oznakom red. br. 308 - Porez na dobit iskazuju se iznosi plaćenih akontacija poreza na dobit u toku izvještajnog perioda i po konačnom obračunu za prethodni izvještajni period, umanjeni za izvršene povraćaje u toku izvještajnog perioda.

Pod oznakom red. br. 309 - Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda iskazuju se iznosi isplata u toku izvještajnog perioda po osnovu akciza, poreza na dodatu vrijednost i ostalih poreza, carina i drugih dažbina.

Pod oznakom red. br. 310 - Promjena odloženih poreza i drugih nepomenutih stavki koje imaju uticaj na tok gotovine iz poslovnih aktivnosti iskazuju se podaci o promjenama odloženih poreza i drugih nepomenutih stavki koje ne utiču na tokove gotovine (podaci iz Iskaza o finansijskoj poziciji /bilans stanja/).

Pod oznakom red. br. 311 - Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti iskazuje se zbir pozicija od 301 do 310.

2. Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja

Član 10

Pod oznakom red. br. 312 - Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja upisuje se podatak o ukupnom prilivu gotovine iz aktivnosti investiranja sa pozicija pod oznakom red. br. 313 do red. br. 317.

Član 11

Pod oznakom red. br. 313 - Prodaja akcija i udjela iskazuje se iznos primljene gotovine u toku izvještajnog perioda po osnovu prodaje akcija i udjela.

Pod oznakom red. br. 314 - Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina postrojenja, opreme i bioloških sredstava, iskazuje se iznos primljene gotovine od prodaje nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava u toku izvještajnog perioda.

Pod oznakom red. br. 315 - Ostali finansijski plasmani iskazuje se iznos primljene gotovine u toku izvještajnog perioda po osnovu prodaje kratkoročnih i dugoročnih finansijskih plasmana.

Pod oznakom red. br. 316 - Primljene kamate iz aktivnosti investiranja iskazuje se iznos gotovine po osnovu naplaćenih kamata u toku izvještajnog perioda iz aktivnosti investiranja.

Pod oznakom red. br. 317 - Primljene dividende iskazuje se iznos primljene gotovine po ovom osnovu u toku izvještajnog perioda.

Član 12

Pod oznakom red. br. 318 - Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja upisuje se podatak o ukupnom odlivu gotovine iz aktivnosti investiranja sa pozicija pod oznakom red. br. 319 do red. br. 321.

Pod oznakom red. br. 319 - Kupovina akcija i udjela iskazuje se iznos odliva gotovine po osnovu sticanja akcija i udjela.

Pod oznakom red. br. 320 - Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina postrojenja, opreme i bioloških sredstava, iskazuje se iznos odliva gotovine po osnovu pribavljanja nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava.

Pod oznakom red. br. 321 - Ostali finansijski plasmani iskazuje se iznos odliva gotovine po osnovu kupovine dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana.

Član 13

Pod oznakom red. br. 322 - Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja iskazuje se razlika između pozicije pod oznakom red. br. 312 - Prilivi gotovine iz investiranja i red. br. 318 - Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja.

3. Tokovi gotovine iz aktivnosti finansiranja

Član 14

Pod oznakom red. br. red. br. 323 - Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja upisuje se podatak o ukupnom prilivu gotovine sa pozicija pod oznakom red. br. 324 do red. br. 326.

Pod oznakom red. br. 324 - Uvećanje osnovnog kapitala iskazuju se iznosi priliva gotovine po osnovu uplate akcija i drugih trajnih udjela u osnovni kapital pravnih lica.

Pod oznakom red. br. 325 - Dugoročni i kratkoročni krediti iskazuje se iznos priliva gotovine po osnovu dugoročnih i kratkoročnih kredita.

Pod oznakom red. br. 326 - Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze iskazuje se iznos priliva gotovine po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza pravnih lica, umanjen za otplate tih obaveza u toku izvještajnog perioda.

Član 15

Pod oznakom red. br. 327 - Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja upisuje se podatak o ukupnom odlivu gotovine iz aktivnosti finansiranja sa pozicija pod oznakom red. br. 328 do red. br. 331.

Pod oznakom red. br. 328 - Otkup sopstvenih akcija i udjela iskazuje se iznos odliva gotovine u toku izvještajnog perioda za otkup sopstvenih akcija i udjela.

Pod oznakom red. br. 329 - Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze iskazuje se iznos odliva gotovine po osnovu otplate dugoročnih i kratkoročnih kredita i drugih obaveza.

Pod oznakom red. br. 330 - Finansijski lizing iskazuje se iznos odliva gotovine u toku izvještajnog perioda po osnovu plaćanja za sredstva uzeta u finansijski lizing.

Pod oznakom red. br. 331 - Isplaćene dividende iskazuje se iznos odliva gotovine po osnovu dividendi u toku izvještajnog perioda.

Član 16

Pod oznakom red. br. 332 - Neto tok gotovine iz aktivnosti finansiranja iskazuje se razlika između pozicija pod oznakom red. br. 323 - Priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja i red. br. 327 - Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja.

4. Zaključivanje iskaza o tokovima gotovine

Član 17

Pod oznakom red. br. 333 - Neto tok gotovine iskazuje se razlika između iznosa na pozicijama red. br. 311, 322 i 332.

Pod oznakom red. br. 334 - Gotovina na početku izvještajnog perioda iskazuje se početno stanje gotovine tekuće godine.

Pod oznakom red. br. 335 - Pozitivne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine iskazuje se iznos realizovanih pozitivnih kursnih razlika na dan bilansa.

Pod oznakom red. br. 336 - Negativne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine iskazuje se iznos realizovanih negativnih kursnih razlika na dan bilansa.

Pod oznakom red. br. 337 - Gotovina na kraju izvještajnog perioda iskazuje se iznos gotovine na kraju izvještajnog perioda (red. br. 333 + 334 + 335 - 336).

V SADRŽINA POZICIJA U OBRASCU ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU

Član 18

Na poziciji br. 1. pod oznakom red. br. 401 iskazuje se stanje na računima osnovnog kapitala (grupa računa 30 - Osnovni i ostali kapital bez računa 309 - Ostali kapital) na dan 1. januara prethodne godine.

Na poziciji 1. pod oznakom red. br. 410 iskazuje se stanje na računu 309 - Ostali kapital na dan 1. januara prethodne godine.

Na poziciji 1. pod oznakom red. br. 419 iskazuje se stanje na grupi računa 31 - Neuplaćeni upisani kapital na dan 1. januara prethodne godine.

Na poziciji 1. pod oznakom red. br. 428 iskazuje se stanje na računu 320 - Emisiona premija na dan 1. januara prethodne godine.

Na poziciji 1. pod oznakom red. br. 437 iskazuje se stanje na računima 321 - Zakonske rezerve i 322 - Statutarne i druge rezerve na dan 1. januara prethodne godine.

Na poziciji 1. pod oznakom red. br. 446 iskazuje se stanje na grupi računa 33 - Revalorizacione rezerve i nerealizovani dobici i gubici na dan 1. januara prethodne godine.

Na poziciji 1. pod oznakom red. br. 455 iskazuje se stanje na grupi računa 34 - Neraspoređena dobit na dan 1. januara prethodne godine.

Na poziciji 1. pod oznakom red. br. 464 iskazuje se stanje na grupi računa 35 - Gubitak na dan 1. januara prethodne godine.

Na poziciji 1. pod oznakom red. br. 473 iskazuje se stanje na računima 237 - Otkupljene sopstvene akcije i udjeli na dan 1. januara prethodne godine.

Na poziciji 1. pod oznakom red. br. 482 iskazuje se ukupno stanje kapitala na dan 1. januara prethodne godine.

Član 19

Na poziciji 2. pod oznakom red. br. 402 iskazuje se neto promjena stanja na računima osnovnog kapitala (grupa računa 30 - Osnovni i ostali kapital bez računa 309 - Ostali kapital) po osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i efekata promjene računovodstvenih politika koja je izvršena u prethodnom izvještajnom periodu.

Na poziciji 2. pod oznakom red. br. 411 iskazuje se neto promjena stanja na računu 309 - Ostali kapital po osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i efekata promjene računovodstvenih politika koja je izvršena u prethodnoj godini.

Na poziciji 2. pod oznakom red. br. 420 iskazuje se neto promjena stanja na grupi računa 31 - Neuplaćeni upisani kapital po osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i efekata promjene računovodstvenih politika koja je izvršena u prethodnom izvještajnom periodu.

Na poziciji 2. pod oznakom red. br. 429 iskazuje se neto promjena stanja na računu 320 - Emisiona premija po

osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i efekata promjene računovodstvenih politika koja je izvršena u prethodnom izvještajnom periodu.

Na poziciji 2. pod oznakom red. br. 438 iskazuje se neto promjena stanja na računima 321 - Zakonske rezerve i 322 - Statutarne i druge rezerve po osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i efekata promjene računovodstvenih politika koja je izvršena u prethodnom izvještajnom periodu.

Na poziciji 2. pod oznakom red. br. 447 iskazuje se neto promjena stanja na grupi računa 33 - Revalorizacione rezerve i nerealizovani dobici i gubici po osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i promjene računovodstvenih politika koja je izvršena u prethodnom izvještajnom periodu.

Na poziciji 2. pod oznakom red. br. 456 iskazuje se neto promjena stanja na grupi računa 34 - Neraspoređena dobit po osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i efekata promjene računovodstvenih politika koja je izvršena u prethodnom izvještajnom periodu.

Na poziciji 2. pod oznakom red. br. 465 iskazuje se neto promjena stanja na grupi računa 35 - Gubitak po osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i efekata promjene računovodstvenih politika koja je izvršena u prethodnom izvještajnom periodu.

Na poziciji 2. pod oznakom red. br. 474 iskazuje se neto promjena stanja na računima 237 - Otkupljene sopstvene akcije i udjeli po osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i efekata promjene računovodstvenih politika koja je izvršena u prethodnom izvještajnom periodu.

Na poziciji 2. pod oznakom red. br. 483 iskazuje se ukupne neto promjene stanja kapitala po osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i efekata promjene računovodstvenih politika koja je izvršena u prethodnom izvještajnom periodu.

Član 20

Na poziciji 3. pod oznakom red. br. 403 iskazuje se korigovano početno stanje na računima osnovnog kapitala (grupa računa 30 - Osnovni i ostali kapital bez računa 309 - Ostali kapital) na dan 1. januara prethodne godine.

Na poziciji 3. pod oznakom red. br. 412 iskazuje se korigovano početno stanje na računu 309 - Ostali kapital na dan 1. januara prethodne godine.

Na poziciji 3. pod oznakom red. br. 421 iskazuje se korigovano početno stanje na grupi računa 31 - Neuplaćeni upisani kapital na dan 1. januara prethodne godine.

Na poziciji 3. pod oznakom red. br. 430 iskazuje se korigovano početno stanje na računu 320 - Emisiona premija na dan 1. januara prethodne godine.

Na poziciji 3. pod oznakom red. br. 439 iskazuje se korigovano početno stanje na računima 321 - Zakonske rezerve i 322 - Statutarne i druge rezerve na dan 1. januara prethodne godine.

Na poziciji 3. pod oznakom red. br. 448 iskazuje se korigovano početno stanje na grupi računa 33 - Revalorizacione rezerve i nerealizovani dobici i gubici na dan 1. januara prethodne godine.

Na poziciji 3. pod oznakom red. br. 457 iskazuje se korigovano početno stanje na grupi računa 34 - Neraspoređena dobit na dan 1. januara prethodne godine.

Na poziciji 3. pod oznakom red. br. 466 iskazuje se korigovano početno stanje na grupi računa 35 - Gubitak na dan 1. januara prethodne godine.

Na poziciji 3. pod oznakom red. br. 475 iskazuje se korigovano početno stanje na 237 - Otkupljene sopstvene akcije i udjeli na dan 1. januara prethodne godine.

Na poziciji 3. pod oznakom red. br. 484 iskazuje se ukupno korigovano početno stanje kapitala na dan 1. januara prethodne godine.

Član 21

Na poziciji 4. pod oznakom red. br. 404 iskazuje se neto promjena stanja na računima osnovnog kapitala (grupa računa 30 - Osnovni i ostali kapital bez računa 309 - Ostali kapital) u prethodnoj godini po svim osnovama, izuzev povećanja po osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i efekata promjene računovodstvenih politika koja je izvršena u prethodnom izvještajnom periodu.

Na poziciji 4. pod oznakom red. br. 413 iskazuje se neto promjena stanja na računu 309 - Ostali kapital u prethodnoj godini po svim osnovama, izuzev povećanja po osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i efekata promjene računovodstvenih politika koja je izvršena u prethodnom izvještajnom periodu.

Na poziciji 4. pod oznakom red. br. 422 iskazuje se neto promjena stanja na grupi računa 31 - Neuplaćeni upisani kapital u prethodnoj godini po svim osnovama, izuzev povećanja po osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i efekata promjene računovodstvenih politika koja je izvršena u prethodnom izvještajnom periodu.

Na poziciji 4. pod oznakom red. br. 431 iskazuje se neto promjena stanja na računu 320 - Emisiona premija u prethodnoj godini po svim osnovama, izuzev povećanja po osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i efekata promjene računovodstvenih politika koja je izvršena u prethodnom izvještajnom periodu.

Na poziciji 4. pod oznakom red. br. 440 iskazuje se neto promjena stanja na računima 321 - Zakonske rezerve i 322 - Statutarne i druge rezerve u prethodnoj godini po svim osnovama, izuzev povećanja po osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i efekata promjene računovodstvenih politika koja je izvršena u prethodnom izvještajnom periodu.

Na poziciji 4. pod oznakom red. br. 449 iskazuje se neto promjena stanja na grupi računa 33 - Revalorizacione rezerve i nerealizovani dobici i gubici u prethodnoj godini po svim osnovama, izuzev povećanja po osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i efekata promjene računovodstvenih politika koja je izvršena u prethodnom izvještajnom periodu.

Na poziciji 4. pod oznakom red. br. 458 iskazuje se neto promjena stanja na grupi računa 34 - Neraspoređena dobit u prethodnom izvještajnom periodu po svim osnovama, izuzev povećanja po osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i efekata promjene računovodstvenih politika koja je izvršena u prethodnom izvještajnom periodu.

Na poziciji 4. pod oznakom red. br. 467 iskazuje se neto promjena stanja na grupi računa 35 - Gubitak u prethodnom izvještajnom periodu po svim osnovama, izuzev povećanja po osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i efekata promjene računovodstvenih politika koja je izvršena u prethodnom izvještajnom periodu.

Na poziciji 4. pod oznakom red. br. 476 iskazuje se neto promjena stanja na računima 237 - Otkupljene sopstvene akcije i udjeli u prethodnoj godini po svim osnovama, izuzev povećanja po osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i efekata promjene računovodstvenih politika koja je izvršena u prethodnom izvještajnom periodu.

Na poziciji 4. pod oznakom red. br. 485 iskazuje se ukupna neto promjena stanja kapitala u prethodnoj godini po svim osnovama, izuzev povećanja po osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i efekata promjene računovodstvenih politika koja je izvršena u prethodnom izvještajnom periodu.

Član 22

Na poziciji 5. pod oznakom red. br. 405 iskazuje se stanje na računima osnovnog kapitala (grupa računa 30 - Osnovni i ostali kapital bez računa 309 - Ostali kapital) na dan 31. decembra prethodne godine.

Na poziciji 5. pod oznakom red. br. 414 iskazuje se stanje na računu 309 - Ostali kapital na dan 31. decembra prethodne godine.

Na poziciji 5. pod oznakom red. br. 423 iskazuje se stanje na grupi računa 31 - Neuplaćeni upisani kapital na dan 31. decembra prethodne godine.

Na poziciji 5. pod oznakom red. br. 432 iskazuje se stanje na računu 320 - Emisiona premija na dan 31. decembra prethodne godine.

Na poziciji 5. pod oznakom red. br. 441 iskazuje se stanje na računima 321 - Zakonske rezerve i 322 - Statutarne i druge rezerve na dan 31. decembra prethodne godine.

Na poziciji 5. pod oznakom red. br. 450 iskazuje se stanje na grupi računa 33 - Revalorizacione rezerve i nerealizovani dobici i gubici na dan 31. decembra prethodne godine.

Na poziciji 5. pod oznakom red. br. 459 iskazuje se stanje na grupi računa 34 - Neraspoređena dobit na dan 31. decembra prethodne godine.

Na poziciji 5. pod oznakom red. br. 468 iskazuje se stanje na grupi računa 35 - Gubitak na dan 31. decembra prethodne godine.

Na poziciji 5. pod oznakom red. br. 477 iskazuje se stanje na računima 237 Otkupljene sopstvene akcije i udjeli na dan 31. decembra prethodne godine.

Na poziciji 5. pod oznakom red. br. 486 iskazuje se ukupno stanje kapitala na dan 31.12. prethodne godine.

Član 23

Na poziciji 6. pod oznakom red. br. 406 iskazuje se neto promjena stanja na računima osnovnog kapitala (grupa računa 30- Osnovni i ostali kapital bez računa 309 - Ostali kapital) po osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i promjene računovodstvenih politika koja je izvršena u tekućem izvještajnom periodu.

Na poziciji 6. pod oznakom red. br. 415 iskazuje se neto promjena stanja na računu 309 - Ostali kapital po osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i promjene računovodstvenih politika koja je izvršena u tekućem izvještajnom periodu.

Na poziciji 6. pod oznakom red. br. 424 iskazuje se neto promjena stanja na grupi računa 31 - Neuplaćeni upisani kapital po osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i promjene računovodstvenih politika koja je izvršena u tekućem izvještajnom periodu.

Na poziciji 6. pod oznakom red. br. 433 iskazuje se neto promjena stanja na računu 320 - Emisiona premija po osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i promjene računovodstvenih politika koja je izvršena u tekućem izvještajnom periodu.

Na poziciji 6. pod oznakom red. br. 442 iskazuje se neto promjena stanja na računima 321 - Zakonske rezerve i 322 - Statutarne i druge rezerve po osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i promjene računovodstvenih politika koja je izvršena u tekućem izvještajnom periodu.

Na poziciji 6. pod oznakom red. br. 451 iskazuje se neto promjena stanja na grupi računa 33 - Revalorizacione rezerve i nerealizovani dobici i gubici po osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i promjene računovodstvenih politika koja je izvršena u tekućem izvještajnom periodu.

Na poziciji 6. pod oznakom red. br. 460 iskazuje se neto promjena stanja na grupi računa 34 - Neraspoređena dobit po osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i promjene računovodstvenih politika koja je izvršena u tekućem izvještajnom periodu.

Na poziciji 6. pod oznakom red. br. 469 iskazuje se neto promjena stanja na grupi računa 35 - Gubitak po osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i promjene računovodstvenih politika koja je izvršena u tekućem izvještajnom periodu.

Na poziciji 6. pod oznakom red. br. 478 iskazuje se neto promjena stanja na računima 237 - Otkupljene sopstvene akcije i udjeli po osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i promjene računovodstvenih politika koja je izvršena u tekućem izvještajnom periodu.

Na poziciji 6. pod oznakom red. br. 487 iskazuje se ukupna neto promjena stanja kapitala po osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i promjene računovodstvenih politika koja je izvršena u tekućem izvještajnom periodu.

Član 24

Na poziciji 7. pod oznakom red. br. 407 iskazuje se korigovano početno stanje na računima osnovnog kapitala (grupa računa 30 - Osnovni i ostali kapital bez računa 309 - Ostali kapital) na dan 1. januara tekuće godine.

Na poziciji 7. pod oznakom red. br. 416 iskazuje se korigovano početno stanje na računu 309 - Ostali kapital na dan 1. januara tekuće godine.

Na poziciji 7. pod oznakom red. br. 425 iskazuje se korigovano početno stanje na grupi računa 31 - Neuplaćeni upisani kapital na dan 1. januara tekuće godine.

Na poziciji 7. pod oznakom red. br. 434 iskazuje se korigovano početno stanje na računu 320 - Emisiona premija na dan 1. januara tekuće godine.

Na poziciji 7. pod oznakom red. br. 443 iskazuje se korigovano početno stanje na računima 321 - Zakonske rezerve i 322 - Statutarne i druge rezerve na dan 1. januara tekuće godine.

Na poziciji 7. pod oznakom red. br. 452 iskazuje se korigovano početno stanje na grupi računa 33 - Revalorizacione rezerve i nerealizovani dobici i gubici na dan 1. januara tekuće godine.

Na poziciji 7. pod oznakom red. br. 461 iskazuje se korigovano početno stanje na grupi računa 34 - Neraspoređena dobit na dan 1. januara tekuće godine.

Na poziciji 7. pod oznakom red. br. 470 iskazuje se korigovano početno stanje na grupi računa 35 - Gubitak na dan 1. januara tekuće godine.

Na poziciji 7. pod oznakom red. br. 479 iskazuje se korigovano početno stanje na računima 237 - Otkupljene sopstvene akcije i udjeli na dan 1. januara tekuće godine.

Na poziciji 7. pod oznakom red. br. 488 iskazuje se ukupno korigovano početno stanje kapitala na dan 1. januara tekuće godine.

Član 25

Na poziciji 8. pod oznakom red. br. 408 iskazuje se neto promjena stanja na računima osnovnog kapitala (grupa računa 30 - Osnovni i ostali kapital bez računa 309 - Ostali kapital) u tekućem izvještajnom periodu po svim osnovama, izuzev povećanja po osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i promjene računovodstvenih politika.

Na poziciji 8. pod oznakom red. br. 417 iskazuje se neto promjena stanja na računu 309 - Ostali kapital u tekućem izvještajnom periodu po svim osnovama, izuzev povećanja po osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i promjene računovodstvenih politika.

Na poziciji 8. pod oznakom red. br. 426 iskazuje se neto promjena stanja na grupi računa 31 - Neuplaćeni upisani kapital u tekućem izvještajnom periodu po svim osnovama, izuzev povećanja po osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i promjene računovodstvenih politika.

Na poziciji 8. pod oznakom red. br. 435 iskazuje se neto promjena stanja na računu 320 - Emisiona premija u tekućem izvještajnom periodu po svim osnovama, izuzev povećanja po osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i promjene računovodstvenih politika.

Na poziciji 8. pod oznakom red. br. 444 iskazuje se neto promjena stanja na računima 321 - Zakonske rezerve i 322 - Statutarne i druge rezerve u tekućem izvještajnom periodu po svim osnovama, izuzev povećanja po osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i promjene računovodstvenih politika.

Na poziciji 8. pod oznakom red. br. 453 iskazuje se neto promjena stanja na grupi računa 33 - Revalorizacione rezerve i nerealizovani dobici i gubici u tekućem izvještajnom periodu po svim osnovama, izuzev povećanja po osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i promjene računovodstvenih politika.

Na poziciji 8. pod oznakom red. br. 462 iskazuje se neto promjena stanja na grupi računa 34 - Neraspoređena dobit u tekućem izvještajnom periodu po svim osnovama, izuzev povećanja po osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i promjene računovodstvenih politika.

Na poziciji 8. pod oznakom red. br. 471 iskazuje se neto promjena stanja na grupi računa 35 - Gubitak u tekućem izvještajnom periodu po svim osnovama, izuzev povećanja po osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i promjene računovodstvenih politika.

Na poziciji 8. pod oznakom red. br. 480 iskazuje se neto promjena stanja na računima 237 - Otkupljene sopstvene akcije i udjeli u tekućem izvještajnom periodu po svim osnovama, izuzev povećanja po osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i promjene računovodstvenih politika.

Na poziciji 8. pod oznakom red. br. 489 iskazuje se ukupna neto promjena stanja kapitala u tekućem izvještajnom periodu po svim osnovama, izuzev povećanja po osnovu ispravke materijalno značajnih grešaka i promjene računovodstvenih politika.

Član 26

Na poziciji 9. pod oznakom red. br. 409 iskazuje se stanje na računima osnovnog kapitala (grupa računa 30 - Osnovni i ostali kapital bez računa 309 - Ostali kapital) na dan 31. decembra tekuće godine.

Na poziciji 9. pod oznakom red. br. 418 iskazuje se stanje na računu 309 - Ostali kapital na dan 31. decembra tekuće godine.

Na poziciji 9. pod oznakom red. br. 427 iskazuje se stanje na grupi računa 31 - Neuplaćeni upisani kapital na dan 31. decembra tekuće godine.

Na poziciji 9. pod oznakom red. br. 436 iskazuje se stanje na računu 320 - Emisiona premija na dan 31. decembra tekuće godine.

Na poziciji 9. pod oznakom red. br. 445 iskazuje se stanje na računima 321 - Zakonske rezerve i 322 - Statutarne i druge rezerve na dan 31. decembra tekuće godine.

Na poziciji 9. pod oznakom red. br. 454 iskazuje se stanje na grupi računa 33 - Revalorizacione rezerve i nerealizovani dobici i gubici na dan 31. decembra tekuće godine.

Na poziciji 9. pod oznakom red. br. 463 iskazuje se stanje na grupi računa 34 - Neraspoređena dobit na dan 31. decembra tekuće godine.

Na poziciji 9. pod oznakom red. br. 472 iskazuje se stanje na grupi računa 35 - Gubitak na dan 31. decembra tekuće godine.

Na poziciji 9. pod oznakom red. br. 481 iskazuje se stanje na računima 237 - Otkupljene sopstvene akcije i udjeli na dan 31. decembra tekuće godine.

Na poziciji 9. pod oznakom red. br. 490 iskazuje se ukupno stanje kapitala na dan 31. decembra tekuće godine.

VI NAPOMENE

1. Opšte informacije

Član 27

Napomene sadrže opise i/ili detaljnije raščlanjavanje iznosa prikazanih u Iskazu o finansijskoj poziciji/Bilansu stanja/, Iskazu o ukupnom rezultatu /Bilansu uspjeha/, Iskazu o tokovima gotovine i Iskazu o promjenama na kapitalu i dodatne informacije koje nisu prikazane u navedenim finansijskim iskazima, a zahtijevaju se:

- Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) ili

- ovim pravilnikom.

Ukoliko se neka informacija u Napomenama objelodanjuje kao rezultat zahtjeva ovog pravilnika, a isti takav zahtjev postoji i u MSFI, pravno lice ne duplira takvu informaciju, tj. objelodanjuje je samo jednom.

Objelodanjivanja u Napomenama se numerišu i u obrascima iz stava 1. ovog člana, gdje se navodi redni broj pod kojim je informacija napisana u Napomenama. Za prikazivanje rednog broja koriste se arapski brojevi, prema redosledu prikazivanja podataka u finansijskom iskazu, i to maksimalno 50 karaktera koji se unose u obrasce finansijskog iskaza.

U Napomenama, svi obveznici primjene ovog pravilnika objelodanjuju sledeće informacije:

- 1) opšte informacije o pravnom licu (sjedište, pravna forma, opis prirode poslovanja i glavnih aktivnosti, naziv matičnog pravnog lica i krajnjeg vlasnika matičnog pravnog lica, podatak o prosječnom broju zaposlenih u toku izvještajnog perioda, na bazi stanja krajem svakog mjeseca);
- 2) informaciju o usaglašenosti sa nacionalnim propisima i MSFI;
- 3) informaciju o korekciji početnog stanja po osnovu greške i promjena računovodstvenih politika;
- 4) informaciju o primijenjenim osnovama za vrednovanje pozicija u pripremi finansijskog izvještaja;
- 5) informaciju o računovodstvenim politikama, koje su odabранe i primijenjene na značajne poslovne promjene i dogadaje;
- 6) za osnovna sredstva vrednovana primjenom modela revalorizacije:
  - 1/ promjene revalorizacione rezerve u izvještajnom periodu, uz objašnjenje poreskog tretmana sadržanih stavki; i
  - 2/ knjigovodstvenu vrijednost u Iskazu o finansijskoj poziciji/Bilansu stanja/ koja bi se priznala da osnovna sredstva nisu bila revalorizovana;
- 7) za finansijske instrumente i ostalu imovinu koji se naknadno vrednuju po fer vrijednosti:
  - 1/ značajne pretpostavke koje su služile kao podloga za načine i tehnike vrednovanja u slučaju kada su fer vrijednosti odredene nekom od dozvoljenih metoda procjene;
  - 2/ za svaku kategoriju finansijskih instrumenata ili imovine koja nije finansijski instrument, fer vrijednost, promjene vrijednosti koje su direktno uključene u Iskazu o ukupnom rezultatu /Bilansu uspjeha/, kao i promjene uključene u nerealizovane dobitke ili gubitke u okviru kapitala;
  - 3/ za svaku kategoriju derivativnih finansijskih instrumenata podatak o visini i prirodi instrumenata, uključujući značajne rokove i uslove koji mogu uticati na iznos, vrijeme i sigurnost budućih novčanih tokova;
  - 4/ tabelu koja prikazuje kretanja revalorizacionih rezervi i nerealizovanih dobitaka i gubitaka u okviru kapitala tokom izvještajnog perioda;
- 8) informacije o stavkama koje se nisu kvalifikovale za priznavanje u izvještajima iz stava 1. ovog člana, a značajne su za ocjenu finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja pravnog lica, uključujući i ukupan iznos svih finansijskih obaveza, garancija ili nepredviđenih izdataka koji nisu uključeni u Iskazu o finansijskoj poziciji/Bilansu stanja/, kao i naznaku prirode i oblika bilo koje značajne garancije koja je data (obaveze koje se odnose na penzije i povezana pravna lica ili pravna lica povezana udjelom obelodanjuju se odvojeno od drugih obaveza iste prirode);
- 9) iznos avansa i odobrenih kredita članovima administrativnih, upravljačkih i nadzornih tijela, sa naznakama kamatnih stopa, glavnih uslova i svih otplaćenih, otpisanih ili ukinutih iznosa, kao i obaveza dogovorenih u njihovu korist preko kakvih garancija, sa naznakom ukupnog iznosa za svaku kategoriju;
- 10) iznos i prirodu pojedinih stavki prihoda ili rashoda koji su po svom iznosu i prirodi materijalno značajni i
- 11) iznose koje pravno lice duguje i koji dospijevaju nakon više od pet godina, kao i ukupna dugovanja pravnog lica pokrivena garancijama (zalogama, hipotekama) koje je dalo pravno lice, uz naznaku prirode i oblika osiguranja.

2. Dodatna objelodanjivanja zahtijevana od srednjih i velikih pravnih lica i subjekata od javnog interesa

Član 28

Srednja i velika pravna lica, kao i svi subjekti od javnog interesa u Napomenama, osim informacija koje se zahtijevaju stavom 4. člana 27. ovog pravilnika, objelodanjuju i sledeće informacije

- 1) za različite stavke stalne imovine:

- 1/ nabavnu cijenu ili trošak proizvodnje ili, ako se koristi alternativna osnova odmjeravanja, fer vrijednost ili revalorizovani iznos na početku i na kraju izvještajnog perioda
- 2/ nabavke, kretanja i prenosi (iz jedne kategorije u drugu kategoriju imovine) tokom izvještajnog perioda;
- 3/ ispravke vrijednosti na početku i na kraju izvještajnog perioda;
- 4/ korekcije vrijednosti tokom izvještajnog perioda;
- 5/ promjene ispravki vrijednosti stalne imovine tokom izvještajnog perioda po osnovu njene nabavke, prodaje i prenosa (iz jedne kategorije u drugu kategoriju imovine);
- 6/ u slučaju kada su troškovi pozajmljivanja kapitalizovani, iznos koji je kapitalizovan tokom izvještajnog perioda.
- 2) ako se finansijski instrumenti odmjeravaju po nabavnoj cijeni ili troškovima stvaranja
- 1/ za svaku kategoriju derivatnih finansijskih instrumenata:
- fer vrijednost instrumenata, ako se takva vrijednost može odrediti bilo kojim od primjenljivih metoda,
  - informacije o opsegu i prirodi instrumenata;
- 2/ za dugoročna finansijska sredstva koja se vrednuju po iznosu većem od njihove fer vrijednosti:
- knjigovodstvena vrijednost i fer vrijednost pojedinih djelova imovine ili odgovarajućeg skupa tih pojedinih djelova imovine i
  - razlozi za nesmanjivanje knjigovodstvene vrijednosti, uključujući prirodu dokaza koji pruža osnovu za vjerovanje da će se knjigovodstvena vrijednost naplatiti;
- 3) iznos naknada odobrenih za tekući izvještajni period članovima administrativnih, upravljačkih i nadzornih tijela zbog njihovih odgovornosti i sve obaveze koje proističu ili koje su dogovorene u vezi sa penzijama za bivše članove tih tijela, uz naznaku ukupnog iznosa za svako tijelo ponaosob.
- Pravno lice samostalno odlučuje da li će objelodaniti ove podatke - razlog za neobjelodanjivanje može da bude procjena da bi se takvim objelodanjivanjem stavilo javnosti na uvid finansijsko stanje određenog člana takvog tijela (takva situacija bi na primjer nastupila ako je samo jedno lice član nekog organa ili tijela);
- 4) prosječan broj zaposlenih tokom izvještajnog perioda raščlanjen po kategorijama, i ako to nije odvojeno objelodanjeno u Bilansu uspjeha, troškovi osoblja koji se odnose na tu finansijsku godinu, raščlanjeni između zarada i plata, troškova socijalnog osiguranja i penzionog osiguranja;
- 5) iznos odloženih poreskih sredstava ili obaveza i odloženog poreskog prihoda ili rashoda, na početku i na kraju izvještajnog perioda, kao i promjene tih pozicija u toku izvještajnog perioda;
- 6) naziv i sjedište svakog pravnog lica u kojem izvještajno pravno lice, bilo samo ili preko lica koje djeluju u svoje ime, ali za njegov račun, posjeduje udio, iskazujući udio kapitala koji se drži, iznos kapitala i rezervi i dobit ili gubitak poslednjeg izvještajnog perioda predmetnog pravnog lica, a za koje su usvojeni finansijski izvještaji. Pravno lice ne mora da objelodani ove informacije kada bi njihovo objelodanjivanje nanijelo značajnu štetu licima na koje se informacije odnose. Pravno lice je dužno da u Napomenama objelodani informaciju da je iskoristio pravo da ne objelodani ove informacije. Pravno lice nije dužno da prezentuje ove informacije za pravna lica koja su za njega zavisna i koja je uključilo u konsolidovane finansijske izvještaje koje sastavlja, kao i za pravna lica za koja je učeće u kapitalu vrednovalo metodom udjela;
- 7) broj i nominalnu vrijednost ili, ako ne postoji nominalna vrijednost, knjigovodstvenu vrijednost akcija upisanih tokom izvještajnog perioda;
- 8) u slučaju kada postoji više klase akcija, broj i nominalna vrijednost, ili ako ne postoji nominalna vrijednost, knjigovodstvenu vrijednost svake klase akcija;
- 9) postojanje bilo kakvih potvrda o učešću, konvertibilnih obveznica, jemstava, opcija ili sličnih hartija od vrijednosti ili prava, s naznakom njihovog broja i prava koja daju;
- 10) naziv, sjedište i pravni oblik svakog pravnog lica koje je po formi društvo sa ograničenom odgovornošću, a jedan od njegovih članova je izvještajno pravno lice;
- 11) naziv i sjedište pravnog lica koje sastavlja konsolidovane finansijske izvještaje najveće grupe pravnih lica u kojoj izvještajno pravno lice učestvuje kao zavisno pravno;
- 12) naziv i sedište pravnog lica koje sastavlja konsolidovane finansijske izvještaje najmanje grupe pravnih lica u kojoj izvještajno pravno lice učestvuje kao zavisno pravno lice i koje je takođe uključeno u grupu pravnih lica na koje se odnosi tačka 12);

- 13) mjesto gdje se mogu dobiti kopije konsolidovanih finansijskih izvještaja na koje upućuju tačke 12) i 13), ukoliko su dostupni;
- 14) predloženu raspodjelu dobiti ili predloženo postupanje s gubitkom, ili, ako je to primjenljivo, raspodjelu dobiti ili postupanje s gubitkom;
- 15) prirodu i poslovnu svrhu aranžmana pravnog lica koji nisu uključeni u bilans stanja i finansijski uticaj tih aranžmana na pravno lice, pod uslovom da su rizici ili koristi koji proističu iz takvih aranžmana materijalni i u mjeri u kojoj je objelodanjivanje takvih rizika ili koristi neophodno za procjenu njegovog finansijskog stanja;
- 16) prirodu i finansijski efekat značajnih događaja koji su nastupili nakon datuma bilansa stanja i koji nisu prikazani u bilansu uspjeha ili bilansu stanja; i
- 17) transakcije u koje je pravno lice ušlo s povezanim stranama, uključujući iznos takvih transakcija, prirodu odnosa sa povezanim stranama i druge informacije o transakcijama neophodne za razumijevanje njegovog finansijskog položaja. Informacije o pojedinačnim transakcijama mogu se objediniti u skladu sa njihovom prirodnom, osim kada su odvojene informacije potrebne za razumijevanje efekata transakcija sa povezanim stranama na finansijsko stanje pravnog lica. Informacije o ovim transakcijama se objelodanjuju samo ako nisu zaključene pod uobičajenim tržišnim uslovima.

3. Dodatna objelodanjivanja zahtijevana samo od velikih pravnih lica i subjekata od javnog interesa

Član 29

Velika pravna lica, kao i subjekata od javnog interesa u Napomenama, osim informacija koje se zahtijevaju stavom 4. člana 27. i članom 28. ovog pravilnika, objelodanjuju i sledeće informacije:

- 1) poslovni prihod raščlanjen po kategorijama aktivnosti i geografskim tržištima, ako se te kategorije i tržišta znatno razlikuju, uzimajući u obzir način na koji je organizovana prodaja proizvoda (roba) i pružanje usluga; i
- 2) ukupan iznos naknada koje za određeni izvještajni period naplaćuje svaki samostalni revizor ili revizorsko društvo za zakonsku reviziju godišnjih finansijskih izvještaja, i ukupan iznos naknada koje naplaćuje svaki samostalni revizor ili revizorsko društvo za druge usluge provjere, za usluge poreskog savjetovanja, kao i za druge usluge osim revizorskih.

Pravno lice ne mora da objelodani informacije iz stava 1. tačke 1) u slučaju kada bi mu njihovo objelodanjivanje manjelo značajnu štetu.

Pravno lice je dužno da u Napomenama objelodani informaciju da je iskoristio pravo iz stava 2. ovog člana.

Ukoliko je pravno lice uključeno u konsolidovanje, ne mora da objelodani informacije iz stava 1. tačke 2) pod uslovom da je ta informacija sadržana u Konsolidovanim napomenama.

4. Dodatna objelodanjivanja zahtijevana u Konsolidovanim napomenama

Član 30

U Konsolidovanim napomenama matično pravno lice objelodanjuje informacije zahtijevane stavom 4. člana 27., članom 28. i članom 29. ovog pravilnika na način koji olakšava procjenu finansijskog stanja pravnih lica koja su u konsolidaciju uključena kao cjelina, uzimajući u obzir neophodna usklađenja koja proističu iz posebnih obilježja konsolidovanih finansijskih izvještaja u poređenju sa redovnim godišnjim finansijskim izvještajima. Na primjer, matično pravno lice u Konsolidovanim napomenama:

- 1) pri objelodanjivanju transakcija između povezanih strana, ne uključuje transakcije između povezanih strana obuhvaćenih konsolidacijom koje su eliminisane konsolidacijom;
- 2) pri objelodanjivanju prosječnog broja zaposlenih tokom izvještajnog perioda, odvojeno objavljuje broj zaposlenih tokom izvještajnog perioda u privrednim društvima obuhvaćenim metodom proporcionalne konsolidacije; i
- 3) pri objelodanjivanju iznosa prihoda, pozajmica i odobrenih kredita članovima administrativnih, upravljačkih i nadzornih tijela, objavljuje samo iznose koje su matično pravno lice i zavisna pravna lica odobrili članovima administrativnih, upravljačkih i nadzornih tijela matičnog pravnog lica.

Konsolidovane napomene pored informacija zahtijevanih stavom 1. ovog člana sadrže i sledeće informacije:

- 1) za pravna lica obuhvaćena konsolidacijom:

1/ nazine i sjedišta tih pravnih lica

- 2/ udio u kapitalu koji u tim pravnim licima, osim u matičnom pravnom licu, drže pravna lica obuhvaćena konsolidacijom ili lica koja djeluju u svoje ime, a za račun takvih pravnih lica;
- 3/ informaciju o tome po kom osnovu matično pravno lice ima kontrolu nad zavisnim pravnim licem (ova informacija se ne mora objaviti kada matično pravno licem ima većinu glasačkih prava u zavisnom pravnom licu i u slučaju kada su udio u kapitalu i udio u glasačkim pravima jednaki).
- 2) nazivi i sjedišta povezanih pravnih lica uključenih u konsolidaciju primjenom metode učešća, kao i učešće u njihovom kapitalu koja su u posjedu pravnih lica obuhvaćenih konsolidacijom ili lica koja djeluju u svoje ime, a za račun takvih pravnih lica;
- 3) nazivi i sjedišta pravnih lica uključenih u konsolidaciju primjenom metode proporcionalne konsolidacije, objašnjenje po kom osnovu postoji zajedničko upravljanje tim pravnim licima, kao i visinu njihovog kapitala koji drže pravna lica obuhvaćena konsolidacijom ili lica koja djeluju u svoje ime, a za račun takvih pravnih lica; i
- 4) za sva pravna lica, osim onih navedenih u tačkama 1), 2) i 3), u kojima pravna lica obuhvaćena konsolidacijom, bilo sama ili preko lica koja djeluju u svoje ime, a za račun tih pravnih lica, imaju suvlasnički udio:
- 1/ naziv i sjedište tih pravnih lica;
  - 2/ udio u kapitalu koji drže;
  - 3/ iznos kapitala i rezervi i dobitak ili gubitak u poslednjem izvještajnom periodu tog pravnog lica za koji je usvojen finansijski izvještaj.

Pravno lice ne mora da objelodani informacije iz stava 2. ovog člana u slučaju kada bi mu njihovo objelodanjivanje nanijelo značajnu štetu.

Pravno lice je dužno da u Konsolidovanim napomenama objelodani informaciju da je iskoristio pravo iz stava 3. ovog člana.

VII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 31

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o finansijskim iskazima objavljen u Sl. listu CG br. 05/11.

Član 32

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom listu Crne Gore, a primjenjuje se za finansijske izvještaje za 2020. godinu i dalje.

U nastavku su dati prilozi koji čine sastavni dio ovog pravilnika.

Broj: 20-80

Podgorica, 27.02.2020. godine

Generalni sekretar

Igor Pavićević, s.r.

Prilozi 1-4

NAPOMENA IZDAVAČA:

Priloge koji su sastavni dio ovog propisa možete pogledati ovdje.